

Vracím se k Mail - artu čili poštovnímu umění či korespondenčnímu umění. V prvním pokračování těchto glos jsme se seznámili s tímto světem, který u nás příliš neznámý tak jako v anglo - saském světě. Připomněli jsme si stručnou definici tohoto pojmu. Dnes k následujícímu tématu:

Média a tvorba Mail - artu. Pár slov o začátcích tohoto umění.

V poštovním umění se běžně používají různá média, která jsou dosažitelná autorům a odesílatelům pošty. Jsou to komerční obálky, někdy i obálky vyrobené samotným autorem, pohlednice, běžný papír posléze umělecky složený, různé obrázky, které se spojují do koláží buď nalezené anebo recyklované, v našich končinách to jsou i pivní tácky, které byly svého času hojně zasílány po různých uměleckých a "uměleckých" úpravách. Pošta je akceptovala a doručovala. Mail - Art je tvořen běžnými prostředky ke psaní a malování, lze použít i gumová razítka, razítka vytvořená umělcem (nazývané **jako artistamps**). **Vytvoří se většinou malba, ovšem jsou i případy, kdy se na nosiče zahrne i hudba, zvukové umění, poézie nebo cokoli, co lze vložit do obálky a může se zaslat poštou.**

Mail - art není uměním, když se vytvoří, to je polovina celého procesu. Vytvořený artefakt umění musí být odeslán. Pak je to věrohodný a plnoprávní Mail - art.

Při tvorbě Mail - artu se podílí několik skupin aktérů. Především to jsou umělci, ti jsou propojeni s skupinou zaměstnanců pošty. Další skupinou jsou představitelé distribučních a schvalovacích systémů - to jsou trh s uměním, muzea, galerie, příležitostné výstavy a jejich protagonisté. Ti sdílejí umělecká díla a pomáhají jim na svět a přiblížit je veřejnosti.

Mail - artoví příznivci jsou vlastně předchůdci internetových komunit, kde se setkáváme často s artefakty Mail - artu.

Je třeba říci a zdůraznit jednu důležitou věc, kterou již vyslovil před několika lety umělec Edward M. Plunkett. "Komunikace jako forma umění je prastará tradice, předpokládá, že poštovní umění začalo, když se Kleopatra nechala doručit Juliu Caesarovi ve srolovaném koberci".

V minulém díle jsme se zmínil, že ta prvního umělce Mail - artu je považován americký umělec **Ray Johnson. Jeho první pokusy s tímto uměním začaly v roce 1943, pokračoval v nich v 50. letech (rozesílal přátelům tzv. "moticos" a tak prosazoval zasílání svých výtvarů poštou). Termín Mail - art se vžil v 60. letech. Vznikl umělecký směr - tzv. "Newyorská korespondenční škola". Autorem tohoto termínu je snad Plunkett. Měl přitom na mysli Johnsonovy aktivity. To se ještě umělci přikláněli k termínu "korespondenční umění". Považovali totiž za artefakt nejen "obal zásilky", ale i to, co bylo uvnitř. Obsahy zásilek byly tvořeny kresbami, nálepkami, gumovými razítky. Johnsonovy první práce v obalství Mail - artu byly dopisy.**

Představitelky této školy byly individuální umělci, každý tvořil své dílo. Velmi často se smyslem pro humor. Tyto individuální umělci se často napojovali na fan kluby slavných herců a hereček. Zamýšleli byli vědci příznivci této "legrace". Často při tomto umění vznikala i osobní loga. Hranice tohoto umění byly a jsou bezbřehé. V tom Mail - art láká řadu příznivců. Mail - art se začal líbit -

byl plný interakce a vztahů na bázi komunikace na individuální bázi.

Postupně se ustálila definice pro **slovo "korespondence"**:

"Korespondence je způsob předat zprávu nebo něco podobného někomu a tento způsob není považován za verbální sdělení. Není to slovní konfrontace dvou lidí. Je to způsob předat jinou formou než slovy kus soukromí. Dostanete artefakt Mail - artu, je mířen na vás a přitáhne svou formou vaši pozornost".

Rok 1970 přinesl první výstavu. organizoval ji protagonista Mail - artu Johnson a Marcia Tucker ve Whitney muzeu v New Yorku. Byla to veřejná výstava žánru "poštovního umění".

Dne 5. 4. 1973 vyšel překvapivě Johnsonův nekrolog na téma "smrt Mail - artu"., který jeho slovy pohřbil toto umění. Byl to marketingový tah na získání pozornosti či oživení tohoto směru? Umění však pokračovalo dál. I samotný Johnson pokračoval ve své tvorbě Mail - artu.

Reklamu pro Johnsona vytvořil sám Andy Warhol slovy **"Zaplatil bych deset dolarů za cokoliv co vytvořil Johnson"**.

Mail - art nezemřel a pokračoval.

Rok 1973 zaznamenal vznik hnutí Fluxus podporovaný Georgem Maciunasem. Ten zařadil do tohoto hnutí i Mail - art. Další umělec Robert Filliou vytvořil pro Mail - art termín "Věčná síť" - Eternal Network". Tento termín se stal synonymem k Mail - artu. Umělci a protagonisté tohoto hnutí se účastnili na tvorbě poštovních známek, pohlednic a dalších uměleckých prací.

Mail - art nezanikl, posílil a pokračoval.

Ukázky Mail - artu ze sbírek Poštovního muzea ve Velké Británii, druhá ukázka je ukázkou adresy viktoriánské doby (též ze sbírek Poštovního muzea) [www. postalmuseum.org](http://www.postalmuseum.org).

Zdroj: <https://halsey.cofc.edu>

